

Rauman yleiskaavan strateginen osa

KUNTATALOUSTARKASTELU

**Yhdyskuntarakenteen tiivistymisen ja hajautumisen vaikutukset
sosiaalitoimen ja terveydenhuollon kustannuksiin**

Rauman kaupunki
Eriksson Arkkitehdit Oy
A-Insinöörit Suunnittelu Oy

Rauman yleiskaavan strateginen osa

Yhdyskuntarakenteen tiivistymisen ja hajautumisen vaikutukset sosiaalitoimen ja terveydenhuollon kustannuksiin

Yleistä

Tässä selvityksessä on pyritty arvioimaan, mitä yhdyskuntarakenteen tiivistyminen tai hajautuminen vaikuttaisi sosiaalitoimen ja terveydenhuollon kuljetuskustannuksiin. Väestöpohjan eli väkiluvun ja ikäjakauman oletetaan olevan kummassakin vaihtoehdossa sama ja siten muiden kuin kuljetukseen liittyvien sosiaali- ja terveydenhuollon menojen voidaan olettaa olevan yhteneväiset. Kustannukset on laskettu 30 vuoden ajanjaksolle, jota on käytetty myös raportin ”Rakennemallien Ve 1-3 kustannusvertailu” (2011) laskelmissa.

Sosiaalitoimen ja terveydenhuollon kuljetuskustannuksiin on laskettu:

- vammaishuoltolain tai sosiaalihuoltolain perusteella korvattavat taksimatkat
- ruokapalvelun ateriakuljetukset (koulut ja kotipalvelu)
- kutsutaksin nettomenot
- ensihoidon kuljetukset
- henkilöstön matkakorvaukset

Koululaiskuljetusten kustannuksia ei ole tässä selvityksessä arvioitu. Näiden kustannusten ottaminen mukaan tarkasteluun kasvattaisi vertailtavien vaihtoehtojen eroa alle 10 %, riippuen koululaiskuljetusten järjestämisen tavasta ja laatutasosta.

Nykytilanne, vuosi 2011

Entrecon Oy:n tekemän laskennan perusteella v. 2009 noin 81 % Rauman väestöstä asui asemakaavoitetuilla alueilla (n. 32 000 hlöä) ja noin 19 % asemakaavoittamattomilla alueilla (n. 7550 hlöä).

Rauman kaupungin Talous- ja hallintopalveluiden antamien tietojen perusteella on arvioitu, että sosiaalitoimen ja terveydenhuollon vuosittaiset kuljetuskustannukset olisivat yhteensä noin 1,9 milj.€ eli yhteensä noin 58 milj.€ 30 vuoden aikana. Kuljetuskustannukset on laskettu vuoden 2011 hinta- ja kustannustasossa, sillä mm. polttoaineen hinnan ja moottoritekniikan kehitystä on erittäin vaikea arvioida. Rauman ambulanssikulujen (n. 1,8 milj.€/v) on arvioitu olevan samansuuruiset kaikissa vaihtoehdoissa ja siksi sitä ei ole otettu mukaan laskelmiin.

Yhdyskuntarakenteen tiivistyminen ”90 % - 10 %”

Yhdyskuntarakenteen tiivistymisen vaikutusta tutkittiin vaihtoehdolla, jossa 90 % väestöstä (35 600 hlöä) on sijoittunut asemakaavoitetuille alueille ja noin 10 % (3950 hlöä) asemakaavoittamattomille alueille. Kaavoitetuilla alueilla asuisi silloin noin 3600 asukasta enemmän kuin nykytilanteessa ja haja-asutusalueiden väkimääri likimain puolintuisi.

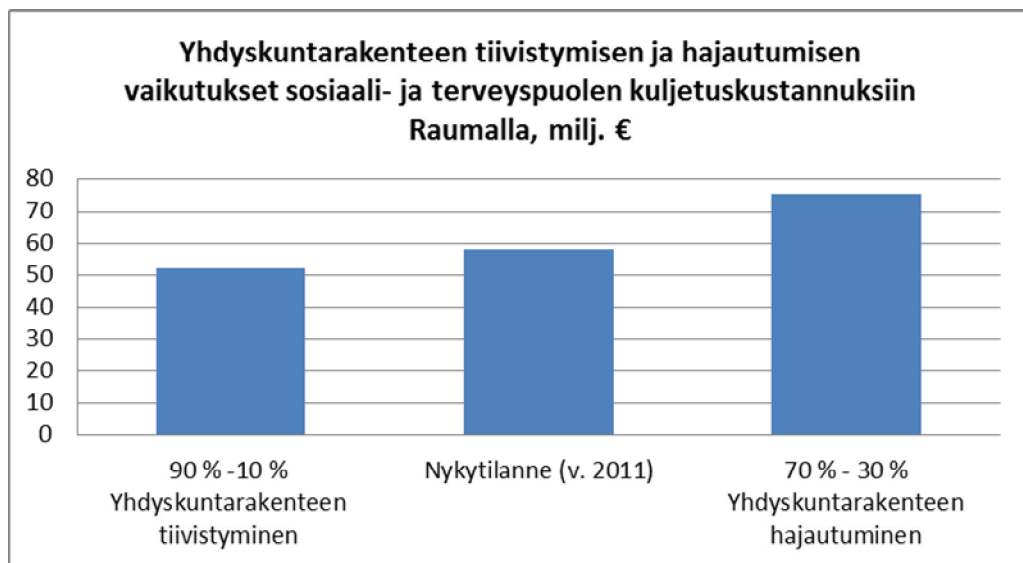
Kuljetuskustannusten on arvioitu vähenevän 10 % nykytilanteeseen verrattuna, jolloin ne olisivat 54 milj. €. Tämä vastaisi likimäärin Rakennemallivaihtoehdon Ve 2 tilannetta.

Yhdyskuntarakenteen hajautuminen ”70 % - 30 %”

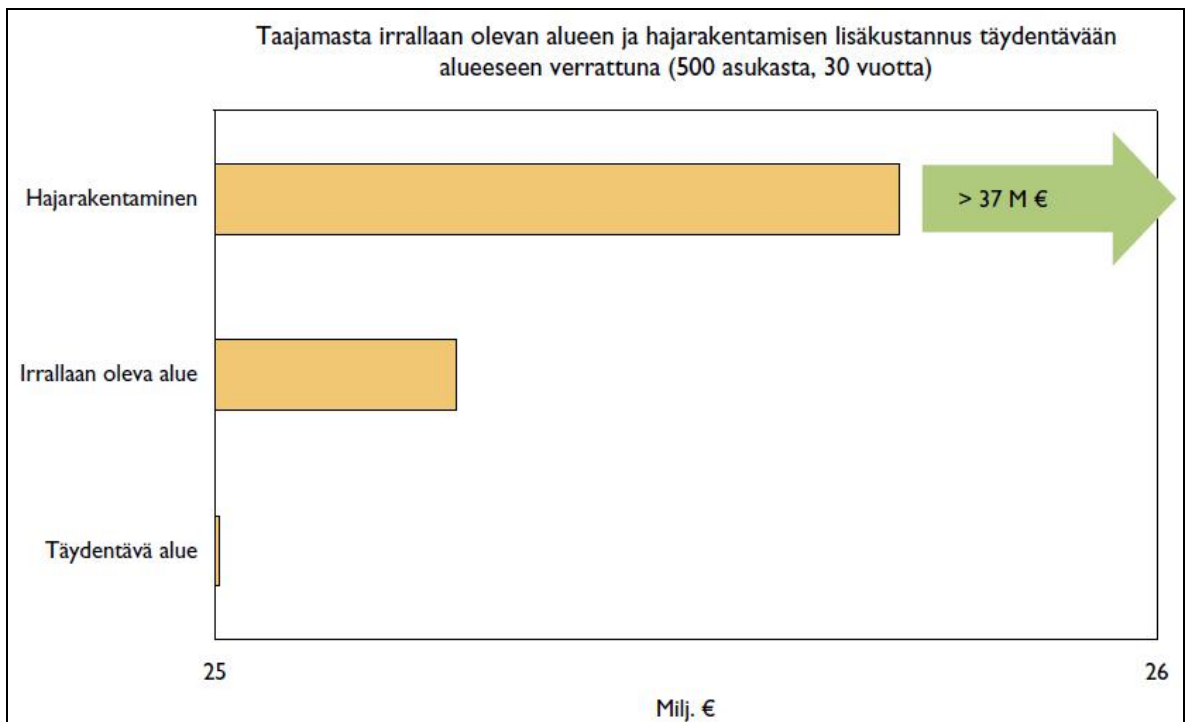
Yhdyskuntarakenteen hajautumisen vaikutusta tutkittiin vaihtoehdolla, jossa 70 % väestöstä (27 700 hlöä) on sijoittunut asemakaavoitetuille alueille ja noin 30 % (11 860 hlöä) asemakaavoittamattomille alueille. Kaavoitetuilla alueilla asuisi silloin noin 4300 asukasta vähemmän kuin nykytilanteessa eli haja-asutuksen väkimäärä 1,5-kertaistuisi.

Kuljetuskustannusten on arvioitu kasvavan 30 % nykytilanteeseen verrattuna, jolloin ne olisivat 78 milj. €. Tämä arvio perustuu olettamukseen, että haja-asutusalueille muuttavien ihmisten keskimääräinen etäisyys Rauman tai Lapin keskustasta olisi noin 6 km.

Taulukko. Yhdyskuntarakenteen tiivistymisen ja hajautumisen vaikutukset sosiaali- ja terveystalouden kuljetuskustannuksiin Raumalla, milj. €, vertailuvuosi 2011 (=nykytilanne).

Kuntatalous ja yhdyskuntarakenne –julkaisussa on todettu, että kun tarkastelun kohteena on noin 500 asukkaan alue ja tarkasteluajanjaksona on 30 vuotta, taajamaa täydentävän alueen kuntataloudelliset menot ovat keskimäärin noin 250 000 euroa pienemmät kuin irrallaan olevan alueen menot ja noin 700 000 euroa pienemmät kuin hajarakentamista aiheutuvat menot. Tämä on esitetty seuraavassa taulukossa.

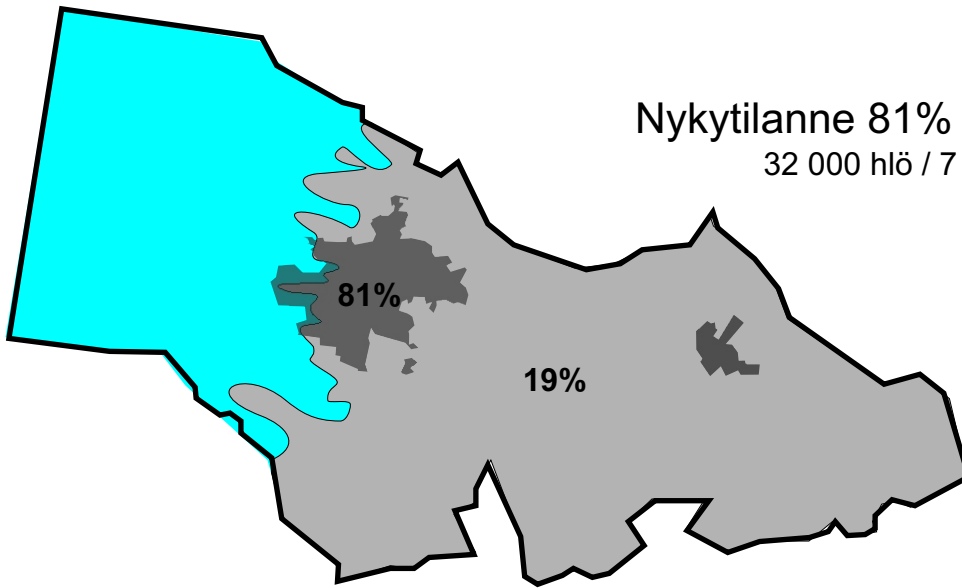
Kuva: Taajamasta irrallaan olevan alueen ja hajarakentamisen lisäkustannukset taajamaa täydentävään alueeseen verrattuna. (Kuntatalous ja yhdyskuntarakenne 42 / 2008)

Tampereella 24.11.2011
 DI Elina Ahlqvist
 A-Insinöörit Suunnittelu Oy

YHDYSKUNTARAKENTEEN TIIVISTYMISEN JA HAJAUTUMISEN KUSTANNUSVAIKUTUKSIA

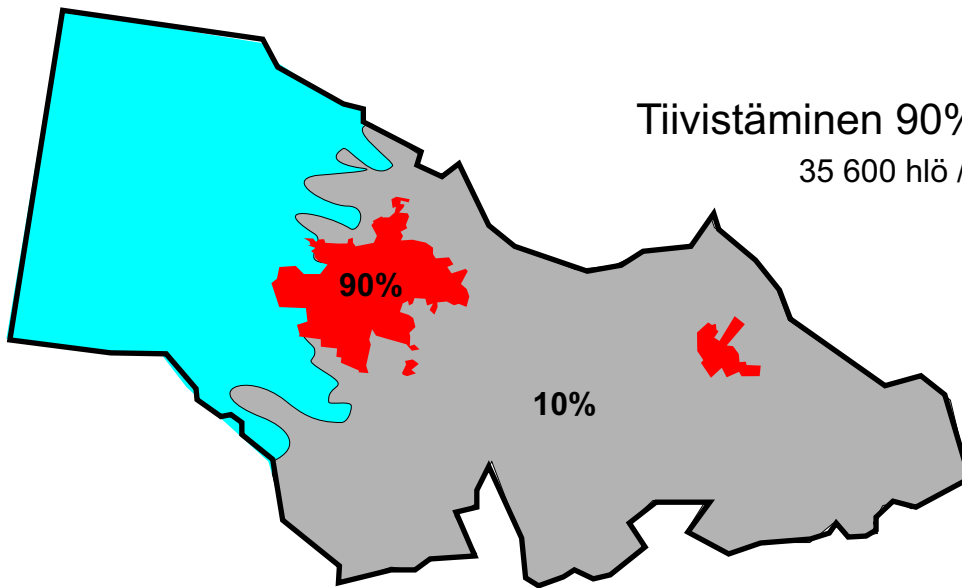
Sosiaalitoimen ja terveydenhuollon kuljetuskustannukset

Nykytilanne 81% -19%
32 000 hlö / 7 550hlö

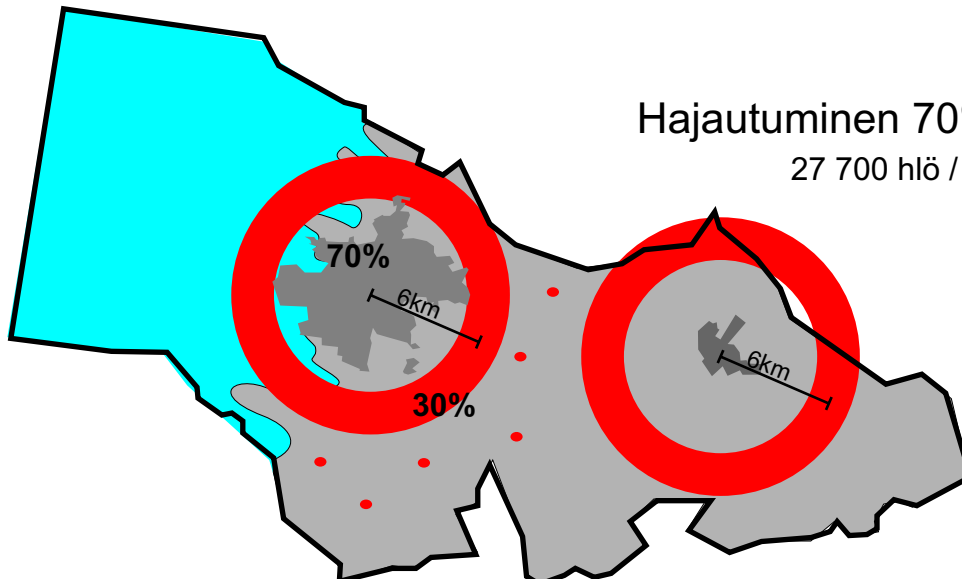
30 vuoden aikana: 60milj.e

Tiivistäminen 90% - 10%
35 600 hlö / 3 950 hlö

30 vuoden aikana: 54milj.e
(nykytilanteeseen -6 milj.e)

Hajautuminen 70% - 30%
27 700 hlö / 11 850 hlö

30 vuoden aikana: 78milj.e
(nykytilanteeseen +18 milj.e)